

7. SOUHRN

7.1 Souhrn v českém jazyce

Maligní melanom je nejzhoubnějším kožním nádorem, jehož incidence celosvětově stoupá. Prognóza onemocnění je závislá na mnoha faktorech – postižené lokalitě, věku, formě nádoru a na fázi růstu tumoru, ve které byl chirurgicky odstraněn. Spolehlivá adjuvantní léčba dosud k dispozici není, i když se v posledních letech u vysoce rizikových pacientů využívá injekčního podávání některých cytokinů. Důraz je tedy kladen především na včasný záchyt a dostatečný rozsah chirurgické intervence, jejíž míra je závislá na stadiu onemocnění.

Z výše uvedeného vyplývá nutnost včasné diagnostiky nových onemocnění a trvalé dispenzarizace pacientů s již jednou potvrzeným melanomem. Dispenzarizovaní pacienti jsou celoživotně pravidelně kontrolováni v tzv. melanomových komisích (poradnách), obvykle na dermatovenerologických klinikách. Trvalý kontakt s faktem možné přítomnosti nemoci (sdělení diagnózy, opakované kontroly, očekávání výsledků vyšetření) je pro tyto pacienty stresující, byť se na stres v určité míře postupně adaptují. Dobrá adaptace je však také závislá na míře sociální opory, deprese, tíži onemocnění a na dalších faktorech.

Předkládaná průřezová epidemiologická studie měla za cíl zjistit míru zátěže, kterou zmíněné dispenzární kontroly obnášejí a současně také postoj pacientů k prevenci. Studie byla provedena na souboru pacientů s maligním melanomem ve stadiu I a II ($n = 124$), kteří jsou ve sledování nejméně po dobu 1 roku. Výzkum proběhl formou anonymních dotazníků, které zahrnovaly okruhy otázek týkajících se prevence a současného postoje respondentů ke slunečnímu záření, dále skupiny otázek na informovanost pacientů o nemoci, na jejich spolupráci se zdravotnickým zařízením a připojeny byly také dotazníky PSSS (úroveň sociální opory), Z.A.S. (zátěž a stres), BSSD (Beckův dotazník deprese) a LC (rozpětí interní či externí lokalizace kontroly).

Získané výsledky ukázaly, že soubor oslovených pacientů vykazuje dobré zvládnání nemoci. Respondenti možnost dispenzarizace vítají a její profit převažuje nad zátěží, kterou s sebou opakované kontroly nesou. Psychoterapeutická intervence nebyla u žádného pacienta nutná, vyjma jednoho, který je v péči psychiatra. Estetický význam opálení je nadále vysoký. Značné rezervy byly zjištěny v oblasti aktivní ochrany respondentů před UV zářením. Tím spíše, že se jednalo o respondenty s již diagnostikovaným melanomem. Nutnost široké osvěty ohledně ochrany před nadměrným působením slunečního záření je tedy stále velmi aktuální.

Klíčová slova

melanom – dispenzarizace – stres – prevence